

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

HANDELINGEN VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

21/04/1999

C 797 Sociale Zaken

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

ANNALES DES RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION

21/04/1999

C 797 Affaires sociales

Sommaire

Mercredi 21 avril 1999

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES - C 797

Question orale de M. Servais Verherstraeten à la ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes, sur "l'encéphalopathie toxique" (n° 2203)

(La question a été posée par Mme Anne Van Haesendonck)

orateurs : Mmes **Van Haesendonck, Smet**, ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes

Question orale de Mme Anne Van Haesendonck à la ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes, sur "l'application de la loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée d'hommes et de femmes dans les organes possédant une compétence d'avis" (n° 2231)

orateurs : Mmes **Van Haesendonck, Smet**, ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes

Interpellation de M. Marceau Mairesse à la ministre des Affaires sociales sur "le statut social des agents bancaires" (n° 2308)

(La réponse a été donnée par la ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes)

orateurs : M. **Mairesse**, Mme **Smet**, ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes

Inhoud

Woensdag 21 april 1999

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN - C 797

Mondelinge vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, over "toxische encefalopathie" (nr. 2203)

1 (De vraag werd gesteld door mevrouw Anne Van Haesendonck) 1

sprekers : de dames **Van Haesendonck, Smet**, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen

Mondelinge vraag van mevrouw Anne Van Haesendonck aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, over "de toepassing van de wet van 20 juli 1990 tot bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid" (nr. 2231)

2 2

sprekers : de dames **Van Haesendonck, Smet**, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen

Interpellatie van de heer Marceau Mairesse aan de minister van Sociale Zaken over "het sociaal statuut van het bankpersoneel" (nr. 2308)

3 (Het antwoord werd verstrekt door de minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen) 3

sprekers : de heer **Mairesse**, mevrouw **Smet**, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

RÉUNION PUBLIQUE DU
MERCREDI 21 AVRIL 1999

PRÉSIDENCE de
M. Mairesse

La séance est ouverte à 14.20 heures.

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

OPENBARE VERGADERING VAN
WOENSDAG 21 APRIL 1999

VOORZITTER :
De heer Mairesse

De vergadering wordt geopend om 14.20 uur.

Mondelinge vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, over "toxische encefalopathie" (nr. 2203)

(De vraag zal worden gesteld door mevrouw Anne Van Haesendonck)

Question orale de M. Servais Verherstraeten à la ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes, sur "l'encéphalopathie toxique" (n° 2203)

(La question sera posée par Mme Anne Van Haesendonck)

De **voorzitter** : Mevrouw Anne Van Haesendonck heeft het woord.

Mevrouw **Anne Van Haesendonck** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het organisch psycho-syndroom komt voor bij arbeiders uit verschillende sectoren. Het manifesteert zich bij personen die te lang in de dampen van producten met vluchtige organische stoffen zoals toluene, benzeen en terpentijn hebben gewerkt. Een langdurige blootstelling aan de dampen tast de hersenen aan en dat uit zich in slapeloosheid, geheugen- en evenwichtsstoornissen.

OPS komt nog niet voor op de lijst van beroepsziekten waarvoor men een schadevergoeding ontvangt. Bovendien blijft men de solventen gebruiken. De beste manier om OPS te voorkomen is natuurlijk preventie. Men zou het gehalte van de oplosmiddelen kunnen beperken. Het inmiddels goedgekeurde wetsontwerp betreffende de waarborgen

inzake veiligheid en gezondheid van de werknemers die men bij het gebruik van de stoffen en preparaten moet bieden, voorziet voor de Koning in de mogelijkheid om het gebruik van gevaarlijke stoffen te reglementeren in het belang van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers. Hoe wil de minister van deze bevoegdheid gebruik maken in verband met de preventie van het OPS ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Mevrouw **Smet**, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen : Mijnheer de voorzitter, om werknemers te beschermen tegen gezondheidsproblemen op het werk, is preventie inderdaad de beste methode. De uitvoeringsbesluiten van de wet op het welzijn op het werk en vooral het koninklijk besluit met betrekking tot het welzijnsbeleid, wijdt verschillende bepalingen aan de uitvoering van de preventieprincipes door de werkgever. Het doel van deze principes is het vervangen van hetgeen gevaarlijk is door hetgeen ongevaarlijk of minder gevaarlijk is.

In het dossier over het organisch psycho-syndroom heeft men de vluchtige organische oplosmiddelen geïdentificeerd als agentia die toxische encefalopathie veroorzaken. Deze vluchtige organische stoffen moeten worden vervangen. De aard van de primaire structurele preventiemaatregelen hangt af van de sectoren en de processen waarin ze worden gebruikt. In sommige sectoren zoals de bouw - ik denk aan schilder- en pleisterwerken -

laten de arbeidsorganisatie en de aard van de activiteiten de toepassing van maatregelen niet toe vermits de vermindering van blootstelling moeilijk realiseerbaar is. In deze situatie wordt de eerste preventiemaatregel de vervanging van de producten met een hoge concentratie aan vluchtige organische stoffen door producten die deze stoffen minder of niet bevatten, indien dat technisch mogelijk is, zodat het blootstellingsniveau voor de werknemer zo laag mogelijk is. De vervanging van vluchtige organische stoffen kan ofwel op individueel niveau op het initiatief van de werkgever die de preventieprincipes uitvoert, ofwel op macro-economisch niveau.

De wet van 28 januari 1999 met betrekking tot de garanties die stoffen en preparaten op het vlak van gezondheid en veiligheid van de werknemers moeten bieden, verschaft een nieuwe gelegenheid om de verplichtingen van de leveranciers terzake te regelen, evenals van de personen die dergelijke preparaten op de markt brengen. In het dossier van het OPS kan de Koning twee soorten maatregelen nemen : ofwel het verbod invoeren, ofwel de voorwaarden bepalen op het vlak van gezondheid en veiligheid aan dewelke de stoffen en preparaten moeten voldoen bij hun levering, met name de toelaatbare concentratie aan vluchtige organische stoffen. Iedere stap in deze richting dient te gebeuren in overleg met de betrokken werkgevers- en werknemers-vertegenwoordigers na studie van de sociale en economische gevolgen voor de betrokken sector.

België kan een verbod of beperking niet als enige in Europa invoeren. Er bestaat wel een mogelijkheid voor een lidstaat om een marktbeperkende maatregel te nemen via een meldingsprocedure bij de Europese Commissie. Zonder deze procedure zijn de genomen maatregelen nietig. Deze mogelijkheid is echter een uitzonderingsprocedure. De commissie heeft elke maatregel in die zin geblokkeerd. Andere Europese landen hebben een aantal maatregelen genomen, die alle tot doel hebben de werkgevers te verplichten preparaten met een lager gehalte aan vluchtige organische stoffen te gebruiken, dus geen marktbeperkende maatregelen. Dit is ook in onze reglementering ingeschreven. We leggen een vervangingsplicht op aan de werkgevers.

Naar aanleiding van de problemen met de vluchtige organische stoffen heb ik aan de medische inspectie van mijn departement de opdracht gegeven de werknemers die deze producten gebruiken op hun verplichtingen te wijzen. Op dit moment werden al een tweehonderdtal bedrijven bezocht. Zoals bij elk bezoek van de inspectie wordt eerst een sensibilisatie met eventueel een aanmaning nagestreefd. Ook werden de arbeidsgeneeskundige diensten en laboratoria benaderd. Er is inderdaad gebleken dat voor vluchtige organische stoffen weinig aandacht bestaat.

De **voorzitter** : Mevrouw Anne Van Haesendonck heeft het woord.

Mevrouw **Anne Van Haesendonck** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik zal dit antwoord aan mijn collega bezorgen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Anne Van Haesendonck aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, over "de toepassing van de wet van 20 juli 1990 tot bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid" (nr. 2231)

Question orale de Mme Anne Van Haesendonck à la ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes, sur "l'application de la loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée d'hommes et de femmes dans les organes possédant une compétence d'avis" (n° 2231)

De **voorzitter** : Mevrouw Anne Van Haesendonck heeft het woord.

Mevrouw **Anne Van Haesendonck** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ook in deze materie lijkt preventie me beter dan achteraf reageren. Naar aanleiding van de bespreking van de inventaris van aanwezigheid van mannen en vrouwen in federale adviesorganen heb ik alle ministers van deze regering de vraag gesteld naar de stand van zaken in hun departement. Ook heb ik hun gevraagd welke initiatieven ze zullen nemen indien de adviesorganen niet voldoen aan de voorwaarden van de wetgeving van 20 juli 1990, gewijzigd door de wet van 17 juli 1997, opdat dit alsnog op 31 december 1999 in orde zou komen. Vandaar dat ik ook bij u terechtkom, mevrouw de minister.

Ik heb geconstateerd dat de adviesraden van uw departement gemiddeld net niet voldoen aan de eenderde-regel : ze zijn er ongeveer 1% van verwijderd. Mevrouw de minister, toch stel ik u de vraag of er binnen uw bevoegdheid nog problemen zijn met adviesorganen. Ik heb in uw inventaris gezien dat een aantal adviesorganen perfect voldoen aan deze voorwaarde, waaronder ook de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, toch niet de minst belangrijke. Zijn er echter elders nog problemen in uw departement en zult u nog acties ondernemen om ervoor te zorgen dat ook na 31 december 1999 alle adviesorganen rechtsgeldige adviezen kunnen uitbrengen ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Mevrouw **Smet**, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen : Mijnheer de voorzitter, collega's, er is inderdaad een rapport uitgebracht over de stand van zaken. We hebben niet meer zoveel tijd over om alle adviesorganen tegen het eind van dit jaar in orde te brengen met de wetgeving terzake. Nochtans moet dat aangezien de uitgebrachte adviezen anders ongeldig zijn. In mijn departement werken momenteel de facto tien adviesraden. De cijfers die zijn opgenomen in de inventaris van de adviesorganen onder mijn bevoegdheid, verschillen met degene die ik hier zal vermelden. Sinds de afsluiting van de gegevensgaring zijn immers nog een aantal verbeteringen aangebracht.

Het huidige aantal te begeven mandaten bedraagt 330 voor alle adviesorganen van mijn departement samen. Daarvan worden bij de effectieve mandaten 62 van de 177 of 35,03%, en bij de plaatsvervangende 64 van de 153 of

41,83% door vrouwen bekleed. Het algemeen gemiddelde bedraagt 38,18%. Vier van de tien federale adviesorganen zijn volledig in orde. Het betreft : de Raad van Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen, waarbij we erover hebben gewaakt dat er eenderde mannen in zetelt; de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, waar eenderde vrouwen in zit; het Overlegcomité voor het Kaderpersoneel, eveneens met eenderde vrouwen; en de Opvolgingscommissie voor Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het Werk, dat ook eenderde vrouwen telt. Bijkomend hebben twee federale adviesraden zich gedeeltelijk in orde gesteld met de wet van 20 juli 1990 : dus bij ofwel de effectieve ofwel de plaatsvervangende leden. Het betreft de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk en de Adviesraad voor de Buitenlandse Arbeidskrachten.

Conclusie : naast de zes adviesorganen die geheel of gedeeltelijk voldoen, - deze laatste moeten zich natuurlijk eveneens volledig in orde stellen - blijven nog vier federale adviesorganen over die zich zowel qua effectieve leden als qua plaatsvervaarders nog moeten conformeren aan de eenderde-tweederde-regel. Het gaat om, de Adviescommissie voor het brugpensioen, de Adviescommissie voor de toekenning van een toelage voor sociaal onderzoek en voor vorming van de werknemersvertegenwoordigers in de onderneming, de Nationale Adviserende Raad voor de bevordering van de arbeid, en de Erkeningscommissie voor cursussen voor aanvullende vorming, opgelegd aan de diensthouders voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen en aan hun adjutant(en).

Wat zal er nog worden gedaan opdat alle raden die nog niet in orde zijn, daartoe kunnen overgaan ? Ten eerste is er een folder opgesteld met daarin de toelichting van de wetgeving. Die folder wordt een van deze dagen naar alle adviesorganen verstuurd, of ze nu tot mijn bevoegdheden behoren of niet. In die folder worden ze eraan herinnerd dat ze vóór het einde van het jaar klaar moeten zijn met de hervorming van hun adviesraden. Het lijkt me beter deze folder rechtstreeks naar de adviesorganen te sturen dan eerst naar de ministers, daar deze gezien de beperkte regeerperiode die ons nog rest, wellicht niet veel initiatieven meer zullen kunnen nemen. In de praktijk zullen dus alle voorzitters van federale adviesorganen een brief krijgen met de aanmaning om zich in orde te stellen.

Mevrouw Van Haesendonck, ik heb gehoord dat u alle ministers een vraag hebt gesteld. De eerste minister heeft me gevraagd om in hun aller naam te antwoorden, maar dat heb ik geweigerd. Elke minister is verantwoordelijk voor zijn eigen adviesorganen.

De **voorzitter** : De heer Jef Valkeniers heeft het woord.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb er in het verleden al herhaaldelijk tegen geprotesteerd dat deze commissies worden misbruikt om vragen mondeling te stellen die eigenlijk bij de schriftelijke vragen thuishoren. Met alle respect, mevrouw Van Haesendonck, vind ik dat u zich daar momenteel aan bezondigt. U stelt alle ministers immers dezelfde vraag. We bevinden ons inderdaad in de pre-electorale periode. Over veertien dagen is alles hier afgelopen en u bent uw campagne aan het voorbereiden, maar toch blijft het misbruik van het werk dat de commissies moeten verrichten en ik protesteer er dan ook tegen. Het kan niet dat we speciaal naar deze commissie moeten komen om de campagne te dienen van een bepaald lid en een bepaalde partij.

Dat u één vraag stelt, akkoord, maar dat u veertien dagen voor het parlement wordt ontbonden plots ontdekt dat u alle ministers moet vragen hoe het zit met de verdeling tussen mannen en vrouwen in de adviesorganen, noem ik misbruik van de procedure. Daarvoor zijn de schriftelijke vragen bedoeld, mevrouw Van Haesendonck. Als u wilt dat het parlement verder achteruitboert, moet u maar voortdoen op deze manier. Zo zullen we op het einde helemaal niets meer te zeggen hebben en onze tijd aan onnozelheden moeten verdoen.

De **voorzitter** : Mevrouw Anne Van Haesendonck heeft het woord.

Mevrouw **Anne Van Haesendonck** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik wil even reageren op deze persoonlijke aanval. Ik heb deze vragen niet gesteld omdat we ons momenteel aan de vooravond van de parlementaire ontbinding bevinden. Het betreft hier daarentegen een agendapunt van de Ministerraad van 1 april jongstleden. Ik kon toch moeilijk ageren vóór de inventaris beschikbaar was. Ik heb mijn vragen ingediend naar aanleiding van de agendering van deze inventaris op de Ministerraad. Ik heb als volksvertegenwoordiger het recht om een zekere controle uit te voeren op de toepassing van onze wetgeving. Ik voel me absoluut niet schuldig omwille van het

feit dat ik dit punt heb aangebracht, mijnheer Valkeniers, en hoeft daarover aan u geen verantwoording af te leggen.

Ik dank de minister voor haar antwoord. Daaruit blijkt dat de inventaris die aan de Ministerraad is voorgelegd, nog iets negatiever was dan de huidige situatie in het departement Tewerkstelling en Arbeid. Er worden duidelijk ernstige pogingen ondernomen om de tekortkomingen van organen waar deze wetgeving nog niet helemaal is bijgestuurd, inderdaad bij te sturen.

- *Présidente : Mme Burgeon*

La **présidente** : Monsieur Valkeniers, je tenais à vous dire que lorsqu'un parlementaire introduit une question, le président de la Chambre l'accepte ou non. Nous avons certainement déjà tous reçu des lettres du président de la Chambre motivant ainsi sa décision.

Il n'appartient pas au président de la commission, et encore moins au vice-président, de décider de recevoir ou non la question.

Cela dit, la semaine prochaine, vous aurez donc l'occasion d'entendre la même question posée à un autre ministre.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Mevrouw de voorzitter, ter gelegenheid van mijn 25 jaar mandaat heb ik dezelfde opmerkingen aan de pers meegedeeld. Verscheidene ministers, onder meer van de partij van minister Smet, zijn me komen vertellen dat er zich inderdaad een devaluatie van het parlementaire werk aan het voltrekken is. Als dienstdoend voorzitter is het uw plicht, net als die van de andere commissievoorzitters en van de voorzitter van de Kamer, om te zorgen voor een herwaardering van het parlementaire werk. Als de zaak voortgaat zoals nu, verworden we tot een banale gemeenteraad.

La **présidente** : Je propose que vous en parliez au président de notre commission, car je ne puis personnellement assister à la Conférence des présidents. Vous pourriez lui demander de veiller à ce que ce genre de situation ne se reproduise plus à l'avenir.

M. **Jef Valkeniers** (VLD) : Je le ferai, madame la présidente.

La **présidente** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Interpellation de M. Marceau Mairesse à la ministre des Affaires sociales sur "le statut social des agents bancaires" (n° 2308)

(La réponse sera donnée par la ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes)

Interpellatie van de heer Marceau Mairesse aan de minister van Sociale Zaken over "het sociaal statuut van het bankpersoneel" (nr. 2308)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen)

La **présidente** : La parole est à M. Marceau Mairesse.

M. **Marceau Mairesse** (PSC) : Madame la présidente, madame la ministre, comme chacun le sait, le secteur financier vit de profondes mutations, générées par une concurrence débridée entre les compagnies bancaires et d'assurances pour s'insérer dans l'ouverture des marchés financiers, tant au niveau européen que mondial.

Dans ce contexte, au niveau social, les employeurs du secteur banques et assurances recourent à "l'externalisation" la plus large possible du personnel bancaire vers des commissions paritaires où les rémunérations et autres conditions de travail sont nettement moins avantageuses, et ce au mépris des dispositions légales portant organisation des relations sociales. Ces dernières prévoient que les employeurs d'un même secteur doivent ressortir à la même commission paritaire, notamment pour éviter une concurrence que l'on peut qualifier de déloyale.

Ainsi, comment peut-on justifier qu'un employé d'une agence bancaire gérée par un indépendant strictement et exclusivement lié à un établissement de crédit au sens de la législation en vigueur, promérite, selon le barème de la commission paritaire nationale auxiliaire pour employés, une rémunération de 30 à 40% inférieure à celle proméritée par son collègue qui remplit exactement la même fonction au sein d'une agence gérée par un directeur d'agence salarié ?

Faut-il dès lors accepter de voir les dispositions fondamentales de la loi du 12 décembre 1968 organisant les conventions collectives et les commissions paritaires en Belgique inappliquées, tant dans leur lettre que dans leur esprit ?

Faut-il aussi accepter que le secteur bancaire se lance dans une compression sans fin de la masse salariale, et ce à tout prix, même au détriment de l'intérêt général ?

N'y aurait-il pas lieu d'utiliser les latitudes prévues par la loi du 22 mars 1993 - celles relatives aux activités des établissements de crédit - pour soumettre rapidement ces agents indépendants, régis par les commissions paritaires 218 (commission nationale auxiliaire pour employés) et 307 (commission des agences de courtage et d'assurances) afin que leurs employés puissent bénéficier d'une protection équivalente pour un travail équivalent ?

Ne serait-il pas intéressant à ce sujet de s'inspirer du statut unique ZNG hollandais ?

La présidente : La parole est à la ministre.

Mme Smet, ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes : Madame la présidente, chers collègues, comme vous le savez, les commissions paritaires sont généralement instituées sur la base d'une branche d'activité, comme prévu à l'article 35 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires. Pour déterminer la commission paritaire à laquelle un employeur appartient, il faut analyser son activité principale en fonction du champ de compétences décrit dans les arrêtés royaux instituant ces commissions paritaires.

En ce qui concerne les banques, une commission paritaire n° 310 a été instituée en 1971 par un arrêté royal instituant certaines commissions paritaires et fixant leur dénomination et leurs compétences. En ce qui concerne les assurances, une commission paritaire des entreprises d'assurances (n° 306) a été instituée par le même arrêté.

Leurs champs de compétences ont été fixés de la manière suivante. La commission paritaire n° 310 régit le secteur des banques et la commission paritaire n° 306 les entreprises d'assurances, à savoir les compagnies d'assurances à primes fixes et les sociétés mutuelles d'assurance, en ce compris les entreprises belges et les sièges d'entreprises étrangères situés en Belgique.

Pour relever d'un de ces champs de compétences, il faut exercer l'activité décrite, et ce à titre d'activité principale. Ce qui distingue une banque d'un agent bancaire indépendant au niveau de

l'activité, c'est qu'une banque est définie comme un établissement de crédit. Par "établissement de crédit", l'article 1er de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit entend les entreprises belges ou étrangères dont l'activité consiste à recevoir du public des dépôts d'argent ou d'autres fonds remboursables et à octroyer des crédits pour leur propre compte. L'agence bancaire gérée par un indépendant, même si elle est liée à un établissement de crédit, n'agit qu'en tant qu'intermédiaire. Elle n'exerce pas son activité pour son propre compte. Elle n'est pas à proprement parler une banque comme visé dans le champ de compétences de la commission paritaire pour les banques n° 310.

Un deuxième élément à prendre en compte pour déterminer la commission paritaire applicable à un employeur est la personnalité juridique de cet employeur. L'agence bancaire gérée par un indépendant est elle-même un employeur juridiquement distinct de la banque pour laquelle elle agit. Un directeur d'agence salarié est un employé de la banque. Il s'agit ici d'un seul et même employeur. Un agent indépendant à la tête d'une agence bancaire est un employeur différent de la banque. C'est lui qui engage son personnel.

Ces deux éléments font que, depuis longtemps, des agents indépendants, comme ceux du Crédit Communal par exemple, dépendent de la commission paritaire nationale auxiliaire pour employés n° 218.

Il est certain que depuis quelque temps, on assiste à une filialisation ou à une satellisation dans un certain nombre de branches d'activité, comme les banques et les assurances.

En ce qui concerne les intermédiaires en assurances, je me permets d'attirer votre attention sur l'existence d'une commission paritaire spécifique pour les entreprises de courtage et agences d'assurance, la n° 307.

Dès la réforme du secteur financier, qui a abouti à la loi du 22 mars 1993 précitée, mon administration a étudié le problème. Les présidents des commissions paritaires intéressées ont été informés de la problématique. Des discussions ont vu le jour au sein même des organes paritaires concernés. Mon administration a également eu des contacts avec les partenaires sociaux à plusieurs reprises et des propositions d'adaptation des champs de compétences en question ont été faites, sans aucun résultat à ce jour.

Tenant compte de tous ces éléments, je propose de consulter de nouveau les commissions paritaires concernées afin qu'une position soit prise.

Je dois vous dire qu'une des choses les plus difficiles qui existe est de changer de commission paritaire. Nous connaissons beaucoup de cas de secteurs ou de sous-secteurs qui, objectivement, devraient pouvoir changer de commission paritaire. Mais étant donné que le changement de commission paritaire a des conséquences non seulement sur les salaires, mais également sur tous les avantages extralégaux donnés au sein d'une entreprise déterminée, les partenaires sociaux hésitent à prendre de telles décisions.

Je suis confrontée à beaucoup de difficultés dans les secteurs concernés. Certaines commissions paritaires et leurs partenaires sociaux s'opposent en ce qui concerne leurs compétences. Il est donc extrêmement difficile de résoudre le problème.

Je dois vous avouer qu'il m'arrive de me sentir incapable de résoudre tous ces problèmes de commissions paritaires.

La présidente : La parole est à M. Marceau Mairesse.

M. Marceau Mairesse (PSC) : Madame la présidente, madame la ministre, j'ai bien entendu votre réponse. Je m'y attendais d'ailleurs mais elle ne me satisfait pas.

Car hormis le fait que je puisse comprendre les énormes difficultés que vous rencontrez pour gérer ces matières, ce système fait des victimes. Ces travailleurs semblent être l'enjeu d'un jeu qu'ils ne peuvent maîtriser. Et finalement, ce sont les travailleurs qui sont les dindons de la farce.

En effet, plus les discussions traînent, plus les patrons - c'est-à-dire les banques - font d'énormes bénéfices sur le dos de leurs employés. On a parfois l'impression qu'ils essaient de gagner du temps.

En termes de justice, comment comprendre qu'un employé qui aurait travaillé pendant vingt ans au service d'une grande banque voie sa rémunération réduite de 30 à 40% du jour au lendemain, uniquement parce que la banque aurait transmis ou cédé à un gérant indépendant l'agence où il travaille ? Qui peut expliquer cela et le justifier ?

Mme Smet, ministre : Les partenaires sociaux !

M. Marceau Mairesse (PSC) : Cela est très regrettable.

Marceau Mairesse

Madame la ministre, je ne sais pas si votre successeur pourra faire beaucoup mieux que ce que vous avez fait jusqu'à présent. En tout cas, je le souhaite car je suis très inquiet pour cette catégorie de travailleurs, pour qui on ne peut pas trouver une solution dans l'immédiat.

Mme Smet, ministre : Je pourrais vous citer d'autres exemples dans le même genre.

Je suis actuellement confrontée à une demande dans le secteur des carrières. En général, quand l'exploitation se trouve à plus de cinq kilomètres de l'entreprise - ce qui est toujours le cas

en Flandre car toutes les carrières se situent en Wallonie -, on tombe dans une autre commission paritaire que si la carrière se trouve à moins de cinq kilomètres de l'entreprise. Cela signifie que deux ouvriers qui font exactement le même travail si ce n'est que la distance est différente, font partie de deux commissions paritaires différentes, dont les conditions sont tout à fait différentes.

J'ai proposé une solution au secteur en laissant tomber ce critère de distance. Les commissions paritaires ne sont pas d'accord. L'une est favorable car elle gagnerait des membres et l'autre est

complètement contre car elle en perdrait. Les partenaires sociaux se battent pour leurs pouvoirs et c'est uniquement cela qui compte. Et tout le reste n'a aucune importance.

La **présidente** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

- *La réunion publique de commission est levée à 15.00 heures.*

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.00 uur.*
